

KIADÓ HIVATAL:
zikes Antalkönyvnyom-
dája, hova az előfizetés
pénzek, hirdetések és
minden a kiadóhivatalt
érdekítő közlemények
küldendők.

Nyitványban egy
sor közlési díja 10 kr.
Hirdetések jutányos
áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR
Egész évre 5 frt. —
Félévre . . . 2 frt 50 kr
Negyedévre 1 frt 25 kr

SZERKESZTŐSÉG.
Beliczey-ut, 15. szám
hova a lap szellemi ré-
sét illető közlemények
küldendők.

Kéziratok nem
adatnak vissza

Jókai Mór Szarvas város diszpolgára.

Mult hó 28-án tartott képviseleti közgyűlésen Dr. Havári Gyula városi képviselő szép és elismerő szavak kíséretében indítványozta, hogy Jókai Mór a legnagyobb magyar író a képviselet Szarvas város diszpolgárává válassza meg. A képviselő testület Dr. Havári Gyula indítványát egyhangulag elfogadta és a diszpolgári oklevél szerkesztésére Benka Gyula igazgatót és Dancs Béla városi főjegyzőt kérte fel.

A diszpolgári oklevelet kísérő felirat már elkészült és az alábbiakban közöljük:

*Magyar nemzetünk büszke örömmel
dicsőített költője!*

Mélyentisztelt Uram!

Emberi életünk legdicsőbb feladatai: élni nemes és szent érzelmekben folyton gazdagodva; égni az igaznak védelmében s diadalra emelésében és hevülni a közhasznú jónak gyakorlásában oktató, bátorító s boldogítva mindazokat, kikkel létsorsunk s méginkább szívünk nemes vonzalma összehozott s egybeforrasztott.

Nagyságod az élet eme dicső feladatait a jó Isten kegyelme által kiválólag védett drága életében hazánkat és magyar nemzetünket hálás elismerésre kötelező módon valószínű szerencsés volt. Mint nemzetünk geniusa által vezérlet kiváló költője hazánknak kiapadhatlan nemes költészetének éltető melegével lelkesítve lelkesített támadó s letűnő nemzedékeket, kik mint fejlődő virág a nap fényében s melegében úgy találtak föl hazafias költészetének nemes-

ségében szellemi táplálékukat annyi éveken át. Mint író a kijózanodás az önismeret s a fontolgató nemzeti önérték és az elmaradhatlan jobb jövő eszméjének hirdetőjeként pazarul szórta közöttünk közművelődésünk termékenyítésére kiható társadalmi igazságok magvait, melyek gyógyító, biztató, mérséklő, lelkesítő s a csüggedőt is reményre ébresztő hatása alatt fejlettek egymáson épülő évtizedek. Mint országos közügyeink fáradságát nem ismerő munkása, törvények s társadalmi intézmények létesítése, fejlesztése és vezérlete által ezerszerűen befolyt arra, hogy a nagy Széchenyi jelszava teljesüljön: „Magyarország nem volt, de lesz!”

Babérkoszorú a nagy költőt, kitüntetett elismerés a jeles író, hálás dicsőítés a közügyek fáradságát nem ismerő hű szolgáját méltán megilletik. Mi kisvárosi egyszerűségünkben és szegénységünkben mind ezekből nem sokat adhatunk Nagyságodnak, az érdemekben gazdagnak. Fogadja külső elismerésünk csekély tanujele gyanánt melléltet diszoklevelünket. Mind ez azonban nem akadályoztathat meg abban, hogy hazafias szerelmünk, hódoló tiszteletünk és hálás megemlékezésünk önkéntes adójával meg ne közelítsük Nagyságodat most, midőn egy ország, egy önismeretlen folyton erősödő nagyra hivatott nemzet, a mi szeretett magyar nemzetünk mindenfelől felhangzó s egybeolvadó dicsőhymnus elzengésével ünnepli Nagyságodat ötven évre terjedő költői, s írói pályájának lélekemelő örömműpén. Sokáig élvezze és érezze közöttünk Nagyságod nemzetünk elismerésének s hálás megemléke-

zésének tanujelét azon sokszerű érdemeiért, melyek által nagy nevét nemzetünk történetében örökíté!

Szarvas, 1893. nov. 28.

A diszpolgári oklevél szövege a következő: „Békés vármegyébe keblezett Szarvas mezővárosa Jókai Mór hazánk osztatlan közszeretében élő koszorús költőjét, ki teremtő lángszével ezerszeres alkotásai által anynyi bámulótiszteletre ragadta hazánkat s a művelt külföldet egyaránt; fáradhatlan íróját, ki nemzetünk hazafias önértékét s közművelődését a kinos megaláztatás borulatában ép úgy mint a békés szabadság derűjében oly önzetlen áldozatkészséggel és törhetlen hűséggel szolgálta fél századon át, a képviselő testület 1893. november 28-án tartott közgyűlésének közlekedéssel hozott egyhangú határozata értelmében diszpolgárává megválasztá, miről ez oklevél örökre tanuskodjék. Kelt Szarvason, 1893-ik évi november 28-án.”

A szülők gyermekek és iskola.

(Ajánlva a szülők figyelmébe)

A házas életnek kétségtelenül legszebb gyümölcse a gyermek. Akade házaspár, kinél a gyermek utáni vágy hébe-korba föl nem ujulna? A föld gazdagságával megáldott mágnás, fáradságos izzadás után élő szegény ember egy fohászszal cseng az Alkotóhoz, kérvén őt, hogy legalább egy magzattal áldja meg házas életüket. És vajon miért ohajtja a házaspár a gyermeket, mikor tudja, hogy

TÁRTOZA.

A 3. §.

I.

Délután 1/2 óra lehetett. Iróasztalomnál ültem és azon édes illúzióban ringattam magam, hogy eszmémim vannak, a melyek megérdemlik, hogy azokat az utókor számára megörökítem. Már kezembe is vettem a tollat, hogy a tisztelt olvasó közönséget ismét zaklassam, mikor ajtómon erősen kopogtak. Ijedten ugrottam fel, tollam pedig halhatatlansági akezióját azzal kezdte meg, hogy a földre esett. Nekem ugyanis határozott ellenzésem van azon látogatóimmal szemben, a kik látogatásaikat kopogtatásal jelentik be nekem. Ragyogó fantáziám ilyenkor a ki nem fizetett számlák egész legióját látja maga előtt lebegni, a mi engem — tudja a Mindenható: miért? — nagyon kellemetlenül érinti ki nem állhatom a hitelezőimet: tolakodik! Nem akarják belátni hogy élni annyit tesz, mint várni, jogosan kívánhatnók tehát, hogy az a ki nem tud várni az ne éljen (Ámen!)

Ez egyszer azonban tévedtem, mert az ajtóban Karikukay Jeremiás barátom husos alakja mutatkozott a ki nekem semmivel sem tartozik (Sőt a látogatását is szívesen elengedtem volna neki.)

Mindazonáltal azonban haragos voltam mert nem szeretem, ha zavarban vagyok eszmék tekintetében. Lévén azonban modern ember, csak természetes, hogy klasszikus szép arcomat a „kellemes meglepetés” szeretetromlító redőibe burkoltam és hogy vendégemet kitűnő lelkesedéssel fogadtam.

— Isten hozott, kedves barátom! Az volt ám csak az okos gondolat, hogy már te is mutatkozol egyszer. Foglaj helyet, pajtás, hogy vagy, hogy és mint szolgál becses egészséged? (Törődöm is én vele?)

Csak midőn figyelmes mosolylyal szöket toltam előbe, vettem észre, hogy vendégem nem egészen beszámítható állapotban van. Mert szeme, a mely rendszerint a birka rokonszenves szelidségével pillantott, most könnyek nyomát mutatta, hatalmasan fel és alá hullámozó kebeléből pedig oly mély sohajok szállottak fel, mintha csak a túlvilágra való átköltözésre akarta volna magát elő készíteni. (Hát nem tehetted őt a látogatása előtt?)

A szegény azonban ténleg oly keservesen nézett ki, hogy valóban sajnálni kezdtem, nyájasan kérdém hát tőle: micsoda sistersgós istennyila csapott beléd?

Moltkei szellemességgel válaszolt: hallgatott. Aztán pedig kivette 57 négyyszög cz. méter terjedelmű veres-sárga szegletű zsebkezdőjét és ernyedetlen szorgalommal törölgötte a homlokáról árvízfént lecsurgó izzadságot. Kezdem türelmetlenkedni.

— Teringtét, beszélj hát — sürgetem őt szokott szeretetreméltósággal.

— Bocsáss meg de végtelenül restellem a dolgot és nem találok szavakat, hogy rettenetes vallomáomat tolmácsolhassam. De hát meg kell lenni, mert az úgy továbbra el nem odázható. Hallgass meg tehát, kedves egyetlen barátom és légy enyhe bírám.

Ezen szöböségben nem szükölködő bevezetés szegyet ütött a fejembe. Mi történhetett a szegény ördöggel?

Bátorítólag bölintottam feléje, mire ő gyakori kinos művészpausák mellett a következőket da-
dogta:

— Bo... bo... bocsánat, ezer bo... bo... bocsánat, de sz... sz... szerelmes vagyok!

Mi? Micsoda? Hallott ember még ilyet? Egyleti alapszabályaink 3 §-a daczára szerelmes? Persze ezt a borzasztó hírt nem vártam volna!

Ő pedig — a szerenesétleu — busan hajtotta le fejét és folytató:

— Fejem zugott, pulzusom száguldott, soha nem ismert boldogság érzete hatott át és... — segits, Uram Isten — veszve voltam! A szobában félhomály urolkodott. Mariskámat ölembe vettem, ő megölelt, én pedig — oh Uram ne hagyj el! — számtalan csókot nyomtam ajkaira. Egyszerre csak oly hatalmas rezeség és menyörgésszerű zaj keletkezett, mintha csak a jerichói trombita kétségbeesztő hangja szólalt volna meg: Mariskám édes anyjának a hangja volt. Felriadtam, mint egy halálra sebzett vad! Mariskám hangosan zokogott. Egy szóval: elvagyok jegyezve, menthetetlenül elvagyok jegyezve — és most itélj!

Borzasztóan fel voltam bűszülve. Ha azt vallotta volna Karikukay Jeremiás barátom, hogy gyilkolt, hogy lopott, vagy más e féle csekélységet, enyhítő körülményeket találtam volna. De oly ember, a ki alapszabályaink 3 §-a ellenére eljegyezve s ülyedhet, nem, az nem érdemel kiméletet.

— Tehát úgy tartatnak be eskük? És neked még bátorságod van, arczomba nézni? Pirulás nélkül, czynikusán beismerni, hogy szent elveinket brutálisan arczul ütötted? Szó- és hitszegést én nem bocsátok meg: takarodj ki innét, te ember képét viselő aljas szörnyeteg!

Ilyképen a kartam jogos felháborodásomnak kifejezést adni: de nem tettem. Nevetséges jó szívem képtelen az ilyen eljárásra. Mert én a szegény embert sajnáltam — mindazok daczára. Törött alakja.

annak nevelése sok fáradsággal, szenvedéssel, sőt némely háznál nélkülözéssel jár? A felelet egyszerű, de fontos. Azért, mert érzi, hogy a gyermek Istennek áldása, következésképp kit Isten szeret, azt gyermekekkel is megjutalmazza. Más oldalról pedig a képzelődés is gyötri a házasságot a terméketlen testi fogatkozás lappangása miatt.

Igy tehát a gyermek erkölcsi és phisikai okból is koronája a boldogságnak, s mint ilyen gyümölcs, kedves szokott lenni szegény és gazdag előtt egyformán. Sok szülő van azonban, a ki vissza él, Isten ezen ajándékával éppen akkor, midőn rendszer nélküli szeretetével halmozza el gyermekét és e balgaságban annyira elfogul, hogy mikor a gyermeke felnő, az rá nézve nem Isten áldása, hanem Isten büntetése lesz. Ki nevelte ezt a gyermeket? Ki az oka, hogy a gyermek rosszasága miatt hűhódni kell a szülőknek? Bizonyára nem más mint maga a szülő, a ki a nevelési célt a tulságos szeretet miatt szem elől tévesztette.

Hasztalan átkozza tehát gyermekét, ok nélkül káromolja Istent az elkeseredett szülő, mikor gyermeke őt lépten-nyomon szégyeníti, búsítja. Inkább ilyen alkalommal verje saját mellét mondván: mea culpa, mea maxima culpa! Igen, mert Istentől rossz nem származik s így a gyermek is világrajövetelénél csak jó lehet, a kit tovább nevelni a szülők hivatásához tartozik.

Az embernek a többi közt az a gyengesége is van, hogy saját hibáját beismerni nem igen hajlandó, sőt a mennyire lehet inkább palástolja, takargatja vagyha alkalom kínálkozik másra is hártja.

E veszedelmes betegség uralkodik legtöbb szülőben is akkor, midőn rosszul nevelt gyermeke mutogatni kezdi a családban örökölt sokféle hibáját.

Akárhány szülő van, a ki ez esetben vádolt gyermekekre, rossz szomszédokra stb. hivatkozik csupán azért, hogy gyermeke rossz viselete után az ő rossz nevelése nyilvánosságra ne jöjjön. Tény az is, miszerint a szülői házon kívüli befolyások is változtathatják a gyermeket; de a mint a rossz társaság rontja

éppen úgy a jó társaság és az iskola javíthatja őket. E befolyások azonban igen ritkán változtatnak a családi nevelésen, s ha változtatnak is, azt a figyelmes szülő azonnal észreveszi és orvosolhatja. Nincs könnyebb védekezési mód, mint a gyermek elhibázott családi nevelését idegen behatások emlegetésével takargatni s ennek révén szülői mulasztásainkat mentetgetni.

Az elmondottaknak megítélésére legalkalmasabb meggyőződési hely az iskola, hová a gyermekek összegyűlekeznek.

Ott láthat az ember mindenféle jellemet, jó és rossz szokást, szigorral nevelt és elkenyveztetett gyermekeket; ott vannak vallásos és vallástalan, szelid és pajkos, őszinte és hazug, békeséges és veszekedő, adakozó és fősvény, árulkodó, pletykázó, sőt más társának tulajdonát elidegeníteni szerető gyermekeket is. E tulajdonok pedig a hányan vannak, majd annyi félek, amiből világosan kitűnik, hogy ezt jobbara a szülői házból hozták.

Ezenkívül a gyermek rendszeren és őszintén kifejezi a házi élet körülményeit iskolás társainak s ezek bemondják a tanítónak, a ki azonnal tisztában áll a gyermek jó vagy rossz tulajdonságával és megadja ugyan a betegséghez mért orvoslást, de mindez egy magában nem elegendő, ha csak a család kezét nem fog a nevelésben gyermeke tanítójával.

Jól mondja azért egy jeles paedagogus hogy „az iskolát okozni az életben mutatkozó fogyatkozásokért, vajmi könnyű, megszokott dolog; de azt nem gondolja meg senki, hogy a gyermeket nem csupán az iskola neveli. Közreműködik e nagy munkában a szülői ház, a gyermek környezete, az ételsors és a gyermek maga is. Az iskola csak egyik fontos tényezője a dolognak és ha az élet nem hat be az iskolába, az iskola sem hat ki jótékonyan az életbe

Míndezekből láthatjuk, hogy a nép nevelésügy előhaladása nem kizárólag az iskolától — de nagyobb részben a családtól függ. A tanító megtanítja a közismereteket a gyermeket, azoknak erkölcsi érzelmüket is ápolva, csak hogy ez nem lesz teljes munka addig, míg a család az ő kötelességét elhanyagolja.

Valjon hány család mondhatja azt el magáról, hogy ő több gondot fordít gyermeke nevelésére, mint jószágá gondozására? Hány szülő dicsekedhetik az ő gyermeke helyes nevelésével? Hány anya érzi magát boldogan (mert az anyaké a fő szerep) magzata helyes nevelésének tudatában?

Sokan jól nevelnek testileg, de annál rosszabbul lelkileg. Mások majom szeretettel ölik agyon és puhítják, kényeztetik gyermekeiket, melyet ha a tanító nem követ, kigyót békát kiáltanak fejére, csak hogy hasztalanul, mert a tapintatos tanító tudja a gyermek nevelés módját.

Végül pedig visszatérve az elmondottak elejére újból idézem, hogy a gyermek Isten ajándéka, kiről egykor a szülőknek számolni kell és jaj azon szülőknek, a ki a gyermekben vett isteni adományt visszaé, mert az úgy a földön, mint az örökkévalóságban Isten büntetésére számíthat.

Szikulus.

Ujdonságok.

— **Eötvös ünnepély.** A helybeli tanítóegyesület f. hó 20-án este az országos közoktatási törvény életbeléptének 25-ik évfordulója alkalmából hangversenye és szavalattal egybekapcsolt emlékünnepet rendez a főgym. dísztermében az Eötvös alap javára. Az ünnepély este 8 órakor kezdődik s azon a szarvasi dalkar is több ének számmal közreműködik. Részletes műsört kellő időben közölni fog a tanító egyesület elnöksége.

— **Tanfelügyelői látogatás.** B á n h e g y i I s t v á n vármegyénk kir. tanfelügyelője a hét folyamán meglátogatta a tanyai népiskolákat, miután elutazott városunkból további körútjára.

— **Telefon hálózat.** A millénárius mezőgazdasági bizottság alakuló ülésén Tallán Béla főispán indítványára felvetett az eszme, hogy a milléniumra Békésvármegye összes községei egymás között telefonhálózattal legyenek összekötve. A vármegye pénzügyi szakosztálya pénteken délután már konkrét terv alapján tárgyalhatta a telefon hálózat ügyét, amennyiben ajánlat van rá, hogy a távbeszélő a tervezett értelemben 25,000 forintért létesíthető volna. Első hallásra hihetetlen; — ugyanilyen impressiója volt a szakosztálynak is, mely a tervnek szakértőkkel való felülbi-

mely fájdalma, a mely halálsápadt arcának minden ránczába bevészte magát, megüvegcsédes szeme: mindez szánalmat kéréleg csempészte be magát keblembe és ámbár jogérzelmim az elzülöttség ilyen mély fokát felfogni képtelen volt, emberi voltom mégis győzedelmeskedett.

Közeledtem tehát a nyomorulthoz, kezeimet vállaira tevém és a következőket mondtam neki — atyai jóakarattal és papi keneteljességgel:

— A megtörtént dolgok azon kellemetlen hibában szenvednek, hogy többé meg nem változtathatók! Te ugyan oly utakra tértél, a melyektől tisztességes egyén tartózkodik — de hát — fájdalom — jelenleg már fait accompli előtt állunk. Kötelességed tehát, hogy az általad provokált következményeket elviseljed. Csak az vész el, aki önmagát feladja. Gyere holnap a klubba. Addig értesíteni fogom a tagokat a rettenetes történetről.

A nyomorult melegen szorította meg a kezemet, esdőleg pillantott reám, azután lassu, csendes léptekkel távozott.

II.

(Szinhely: „Antixantippa“ című agglégénykör vendéglője. A vádolt kivételével az összes tagok jelen vannak. Oriási izgatottság: ez volt a helyzet signaturája, mikor a vádolt, Karikukay Jeremiás belépett. A felismerhetetlenségig sápadt volt, szájszeletoi között pedig keserű, fájdalmas vonás ékelte be magát, a mely kinézésének bizonyos hamletti jelleget kölcsönzött.)

Az elnök a csemettyűt megrázza és a szót Kniebein Vladimír köztábornok adta át, aki a gyülekezethez a következő beszédet intézte:

„Tisztelt vészbizottság!”

Rózsa Sándor ur tagtársunk részéről értesülvén, hogy egykor collegánk néhai Karikukay Jeremiás ur azen rettenetes újsággal lepte meg őt, hogy az

F u r i a Mariska kisasszonnyal jegybe lépett: ezenel vádat emelek.

Karikukay Jeremiás 34 éves, Budapesten, . . . utca 15. sz. a, lakó fedhetlen előéletű bankhivatalnok ellen, hogy az az eljegyzés morális büntényét követte el, a mely alapszabályaink 3. §-a értelmében üldözendő.

Midőn az 1885. évben clubbunkat megállapítottuk volt, a vádolt volt az, aki — mint Önök, tisztelt Uraink, bizonyos még jól tudják — a legnagyobb erélyvel aziránt exponálta magát, hogy alapszabályainkba a 3. §-is beékeltesék. Ezen 3. §-tudvalevőleg mindazokat, akik a házasság tövisei utaira térnek, becsületbeheleg kötelezi: hogy a clubbunk, mint vészbizottság által reájuk mért büntetést minden ellentállás nélkül eltűrjék. Hosszas tanácskozások, nagy elvi vitatkozások után ezen 3. §-végre jogérvényre lépett.

Tisztelt vészbizottság! Bizonyos emlékeznem még, hogy ezen §-elfogadásának leghatalmasabb motívuma az volt, hogy minden egyes tag tisztességtudásától feltettük, mikép az egész ügy csak akademikus értékkel bír, amennyiben egy tag sem fog magáról annyira megelégedezni, hogy megházasodjon. Senkisémm gyanította, hogy már rövid 8 év múltán azon égbekiáltó vészhelyzetbe kerülünk, egy elpártolt, teljesen elzülött egyén felett itélni kell. [Zajos helyeslés, a vádolt hangosan sir.]

Tisztelt vészbizottság! Rossz példák a legjobb erkölcsöket is tönkre silányítják. Agglégénykörünk jövőjére, hatáskörünk humanus céljaira: hogy fiatal, élet erős férfiakat a házasság felette nagy veszélyeitől megmentsük. [Ugyan van! helyes! Pereat Karikukay!] Oriási jelentőséggel bír, hogy vészbizottsági hivatásunkat ezuttal a legkíméletlenebb szigorral teljesítsük. [Áltájános helyeslés] Ha asszonyi érzelmességgel bánunk el

a vádoltal, ha enyhe bírái leszünk ezen elvetemült hűszegőnek (Zajos felkiáltások: gyalázat!) ekkor ez veszélyesen prejudikálhatná a jövőben esetleg ismétlődő eseteket, miért is úgy könyörgöm önökhoz mint Sonntag Pál a főrendiházhoz.

„Engedjenek a törvénynek szabad kiméletlen folyást!

[Hosszantartó nagy mozgás. A vádolt hangosan sirva a földön térdepel.]

Elnök: Miután a vádolt beszélni nem óhajtott és védőről is lemondott: a tisztelt vészbizottság felkérte, hogy ítéletozás céljából a szomszéd terembe lépjen.

Ez megtörténik, a vádolt pedig utasított hogy az ítéletre várakozzék.

* * *

Egy órával később

A vészbizottság tagjai az elnökkel az élén a helyzethez illő rettenetes komolysággal elfoglalják helyeiket az elnök pedig a következő

Ítéletet

olvassa fel:

A megsértett morál nevében.

Karikukay Jeremiás, 34 éves, stb. — az „Antixantippa“ című agglégénykör 3. §-a értelmében elítéltetik.

I) Hogy jegyesét, Furia Mariska, kisasszonyt a törvényes alakítások foganatosítása után azonnal nőül vegye.

II). Karikukay Jeremiás köteleztetik, hogy a nyó s á t a büntetés egés z tartama alatt házában tartsa, őt a szükséges ellátásban részesítse és hogy mindazon esetekben, a hol kötötte és a jövőben belifelesége között nézeteltérés támad, magát becses anyóshatározatának feltétlenül alá vesse. —

rálását javasolja, mielőtt a hálózat létesítése fölött érdemileg határozni ajánlaná.

— **A békés-csanádi helyiérdekű vasút részvénytársaság** folyó hó 14-ikén Gyulán köznyulást tartva vármegye által kijelölt öt igazgatósági tagnak megválasztása tárgyában.

— **A vármegyei millenáris mezőgazdasági bizottság** folyó hó 12-ikén délután 3 órakor ülést tart a vármegyehez kistermében.

— **Meghívó.** A szarvasi kőműves és ács iparos ifjuság 1893. évi december hó 26-án. Az iparos ifjuság önképzőkör javára a „Báránny“ vendéglő nagytermében a **z á r t k ö r ü t á n e z v i g a l m a t** rendez. Belépti díj: személynként 70 kr. Családjegy 1-80 kr. Kezdeté 7 órakor. Felfűzések köszöntel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— **Fillér estély.** A polgári leányiskola termei tegnap este újból szép társas összejövetelnek volt színhelye; hol a jelenlevő intelligencia feszelen társas mulatsággal szórakozott több órán keresztül.

— **Tea estély a Schönfeld kávéházban.** F. hó 9-én este Schönfeld Mihály vendéglős táncvígalmal egybekötött tea estélyt rendezett, melynek tisztá jövedelmét az izraelita szegény gyermekek felruházására ajánlkozta. Kivánjuk, hogy e szép példa a karácsonyi ünnepek alkalmából felekezeti különbség nélkül számos követőkre találjon.

— **Helyre igazítás.** Lapunk mult számában Deutsch Arthur városi mérnök lapunk szerkesztésétől való vissza lépését jelző hírből az a szó „bokros“ sokszorosan olvassandó.

— **Esküdt választás.** Ma d. u. 3 órakor lesz választás után az üresedésben lévő esküdti állás betöltve.

— **Miklós napja.** A szarvasi önkéntes tüzoltó egyesület tisztikara folyó hó 5-én d. u. 5 órakor **D a n e s** Béla egyesületi elnök vezetése alatt tisztelget **O l á k** Miklós vezénylő parancsnoknál névünnepe alkalmából. Dancs Béla egyesületi elnök szép szavakban méltatta az ünnepeltnek a tüzoltó egyesület körül szerzett érdemeit, az ünnepelt meghatva mondott köszönetet a nem várt kitüntetésért. A társaság pár órai ott időzése után a népszerű parancsnokot éltetve oszlott szét.

— **Az adóprés városunkban** ugyan csak működik. Pár hét óta városunkban tartozkodik a gyulai pénzügyigazgatóság egyik kiküldött közege a ki ugyanezek hatalmas galopp lépésekben igyekezett megfelelni kiküldetésének, mert semmi kiméltet nem ismerve hajtja végre a hátralékos adózatokat.

Az 1848—49-iki magyar szabadságharc története című illusztrált munkából, melynek szövegét Gracza György írta, most jelent meg az első füzet a Lampel R. [Wodianer F. és Fiai] könyvkereskedő cég kiadásában. A füzet külső kiállítása igen díszes, az illusztrációk pedig művészi kivitelűek. Nem kevesebb, mint 16 egykorú kép van benne, tehát majd mindegyik második lapra esik egy-egy illusztráció. A füzethez egy színnyomatu kép is

A nevezett t. cz. anyósnaq jogában áll, hogy szeretett gyermekei mulatságaiban részt vegyen, hogy bálók, színházak vagy koncertek látogatásainál mindenkor jelen legyen és hogy az esetben, ha Karikukay Jeremiás feleségével egyedül akarna maradni kettessel [már t. i. ő meg a felesége] ezen kérelmet megtagadja. — Született Furia Mariska fürdőbe utazta estén, annak édes anyja a vádottal otthon marad, azon hozzátétellel, hogy a t. cz. anyós leánya távollétében a közös háztartást vezeti és egyszersmind Karikukay Jeremiás „erkölcsi életmódját“ ellenőrzi. Különös kötelességévé tétetik a t. cz. anyósnaq, hogy azon veszélyeket kísérje szemmel, a melyek a szalma özevgyeségre lesnek. A tisztelt anyós nyelvtársnéjainak kénye-kedve szerint kávéuzsonákat rendezhet, azon kikötéssel azonban, hogy Karikukay Jeremiásnaq ezen jouroknál okvetlenül jelen kell lennie.

III.) Ha az elítelt az anyósával együttlakást 10 éven át utóli — a minéklehetőség — azonban ki van zárva, akkor a büntetés kiállítottan tekintendő.

— Dintit et salvavi animam meam.

A vérsbizottság s. k.

Karikukay barátom természetesen agyonlötöte magát.

van csatolva, a honvédtáborot tüntetve fel. Petöfi nemzeti dalát nemcsak a költő kézírásában mutatja be a füzet, hanem abban az eredeti nyomtatású alakban is amint a „szabadsajtó első feckéje“ a Landerer és Heckenast nyomdából márc. 15-én kikerült, Jó ötlet az 1848-iki naptár közlése is a melyből az olvasó mindjárt a dátumokra nézve is nyerhet tájékozást. E naptárból tudjuk meg, hogy márc. 15-ike 1848-ban szerda napra esett Gracza György mindjárt a márciusi mozgalmas napok leírásával kezd el művét; számos, eddig ismeretlen új adatot használva fel a nagy napok leírásánál. A munka, amint az a első füzetből megítélhető, úgy könnyed, vonzó modorban tartott szövegére nézve mint dús illusztrációt tekintve, kétség-telenül előnyösen elít az eddig megjelent hasonló tárgyú munkáktól s bizonyára kapós lesz a közönség közt. A munka kéthetenként füzetekben jelenik meg s egy-egy füzet ára 30 kr.

December hó 20-án jelenik meg

a függetlenségi és 48-as párt elveit valló politikai napilap

„MAGYARORSZÁG“

Szerkesztő és kiadótulajdonos: Dr. HOLLÓ LAJOS orsz. képviselő. Főmunkatárs és vezérezkíró: BARTHA MIKLÓS. Helyettes szerkesztő: INCZÉDY LÁSZLÓ,

Eelhívás előfizetésre.

A „MAGYARORSZÁG“-ot a nemzeti közszellem ébredése szülte.

A magyar nemzet kebelében a közöny, az elzsidadás kezd kiveszni, és egy hatalmas tetterős nemzeti öntudat van keletkezésben!

Nemzeti öntudat, mely Európa hatalmas nemzeteit is napjainkban áthatja, és a mely nélkül egy kicsiny nemzet elvesz és megsemmisül!

A magyar nemzet tudja és érzi, hogy magyarságát az ellenséges támadásokkal szemben meg kell védenie.

Tudja és érzi, hogy kulturáját és állami intézményeit erőteljes nemzeti érzéssel kell áthatnia; — hogy anyagi erőit saját céljaira, saját felvirágzására kell fordítania.

A magyar nemzet tudja, hogy Magyarországot vissza kell adni önmagának, mert egy új ezredév viharait, a magyarságban megerősödött, anyagi erőiben és kulturájában megizmosodott és intézményeiben megszilárdult magyar nemzet lesz csupán képes dicsőségeseen kiállani.

A „MAGYARORSZÁG“ célja: hogy a magyar nemzeti állam kiépítésének egyik előharcosa legyen. Hogy a szétforgácsolt hazafias erők együttműködését a nemes cél érdekében előmozdítsa. Mert törekvésünk és végcélünk az, ami minden magyar ember lelkében erősen van bevéve: hogy a trón és nemzet kölcsönös bizalma alapján mielőbb felépíttessék az egységes, nemzeti, önálló, és szabad Magyarország!

A „MAGYARORSZÁG“ a közjogi ellenzék programjának alapján áll s így közjogi téren Magyarország önállóságának és független állami létének kivívásáért, belügyi téren pedig állami intézményeinknek szabadelvű és demokratikus alapon leendő átalakításáért küzd.

A „MAGYARORSZÁG“ irányában és politikai elveiben nem ingadozik, hanem hűséggel, önzetlenül, minden mellékérdekre való tekintet nélkül kívánja szolgálni az élbe tűzött célokat.

Véleményét szabadon nyilváníthatja mindig és mindenkiel szemben. Igazságos, elfogulatlan és tárgyilagos lesz minden sorában.

Figyelmét kiterjeszti a közélet minden ágának fejlesztésére, tehát úgy a közművelődés, mint az anyagi jólét előmozdítására, az igazságszolgáltatás és közigazgatás bajainak orvoslására a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem fejlesztésére.

Kiváló súlyt helyez a főváros érdekeinek gondozására, de a mellet élénk szószólója lesz az egyes városok és általában a vidék előhaladásának.

Politikai híreit a legelső forrásokból meríti. A külföldi nagyobb városokkal állandó telefon- és távirati összeköttetéseket tart fenn. Az ország minden részében állandó tudósítói vannak, úgy hogy közönségét minden eseményről gyorsan, hűen és kimerítően tájékoztatja. Tárca rovatát első rendű írók vezetik, hogy e téren is kielégíthesse a művelt olvasó közönség igényeit.

A „MAGYARORSZÁG“ naponként legalább 16 oldalos tartalommal fog megjelenni.

A „MAGYARORSZÁG“ hozza be először a külföldi lapok példájára a magyar hírlapirodalomban még egyedül álló azon újítást, hogy a lap teljes sz

vegen az ország legtávolabb eső részeiben is már a reggeli órákban az olvasó közönség kezeiben lesz.

Minden számában közölni fogja a vezérezkíró és legutolsó belpolitikai hírekén kívül az aznapi országgyűlést, teljesen kimerítő szövegben, az összes aznapi kül- és belpolitikai eseményeket teljes részletességgel, úgy a bel- mint a külföldi aznapi tőzsdei árfolyamokat hiteles alakban, kimerítő közgazdasági tudósításokat, azonkívül naponként ad tárczát, regényt és más közleményeket.

A „MAGYARORSZÁG“ ezen tudósításaival az összes hazai lapokat megelőzi. Ennek előéré végett, a szerkesztőség kétszeres munkaerővel, és a nyomda a legtekélyesebb felszereléssel van berendezve. A vidéki lappeldányok az éjjeli gyors- és íszemélyvonatokkal küldetnek szét, úgy hogy másnap reggel lapunk már az ország legtávolabb eső részeiben is olvasható lesz.

Politikai munkatársaink: Justh Gyula, Ugron Gábor, Kiss Albert, Thaly Kálmán, Polónyi Géza, Kun Miklós, Helfy Ignác, Illyés Bántint, Haviár Dani, Komjáthy Béla, Bartók Lajos, Szalay Károly, Boda Vilmos, Szederkényi Nándor, Hoitsy Pál, Visontai Soma, Kovács József, Madarász Imre, Mérey Lajos, Pázmándy Dénes, Simontay János, Szacsavay Sándor, Mülek Lajos, Barabás Béla, Beniczky Miksa, Farkas Balázs, Pesaák Dezső, Kállay Ferenc, Babó Emil, Okolicsányi László, Meskó László, Olay Lajos, Tompa Antal, Tóth Ernő, Szemere Huba, Papp Elek, Jeszenszky László br., Lits Gyula, Majthényi István, Lukács Gyula, Neszlopy Gyula, Várady Károly, Vécsey Endre, Veres József, Zichy Herman gr., Konkoly Thege József, Kürthy Sándor, Lakatos Miklós, Beniczky Árpád, Chermel Gyula, Endrey Gyula, Genesi Albert, Baky István, Heckenast György, Horváth Géza, Jeszenszky Ferenc, Kemény Pál, Szluba István, Kapotsfy Jenő, Szinay Gyula, Kállay Lipót, Bozzay János, Szabó László, Koleszvári Kiss István, Hévizy János, Molnár Jozsiás, Nánásy Ödön, Mutkovits Tivadár, Putnoky Mór, Vajay István, Reviczky Károly, Rigó Lajos, Thold Dániel, Molnár József, Tóth János, Pogány Sándor, Vikár István, Vörös János, Meszlényi Lajos.

Egész bizalommal fordulunk az olvasó közönséghez, kérve, hogy lapunkat szives támogatásában részesítse.

A „MAGYARORSZÁG“ előfizetési ára:

egész évre 14 frt | negyedévre 3 frt 50 kr
fél „ 7 „ | egy óra 1 „ 20 „

Egyes szám ára: helyben 4 kr, vidéken 5 kr.

Szerkesztőség: Kiadóhivatal:
Sándor-utca 2. sz. Rostély-utca 2. sz.
(Múzeum-körút sarkán). (Károly-kaszárnya.)

Budapest, 1893. november hó,

A „MAGYARORSZÁG“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:
SZIKES ANTAL.

Központi szálloda

Budapesten, Kerepesi ut és Rottenbiller sarkán. a keleti központi pályaudvar átellenében.

Ezen legnagyobb kényelemmel berendezett szálloda **vilamos világitással, személyfelhúzóval** (Lift) van ellátva és a legmérsékeltőbb szobák jegyzéke minden szobában ki van függesztve. a

Központi szálloda

A Központi pályaudvarról 2 percz alatt érhető el, minélfogva kocsit használásra nem szükséges a megérkezés vagy elutazáskor, ezenkívül a hozzám szálló vendégeknek legcélszerűbb és legkényelmesebb, ha börtöndjüket és egyéb podgyászaikat a vasútnál hagyják, honnét szolgálaim által azt ingyen behozatom. Midőn még a szállodában berendezett **kávéházat** és **vendéglőt** az utazó közönség figyelmébe ajánlanám, maradtam számos látogatást kérve.

mély tisztelettel

HÖLLRIGL GYÖRGY
szálloda tulajdonos.

Karácsonyi hirdetés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint a karácsonyi és ujévi ajándékok alkalmaskülönféle tárgyak és gyermekjátékok megérkeztek s azokból raktáron a következők vannak:

Dobozjátékok.

Konyhaedény, puha és kemény fából. Lovasság és gyalogság, városok, házak és faluk, gazdaság, legelő, csibe udvar fa- és nádbutorok.

Lovak.

Fényes kerek falovak, fa- és masche hinta-lovak, nyereg és szerszámmal ellátva.

Állatok.

Különféle fényezett faállatok kerékekkel és a nélkül. Bárányok gyapjúval átvonva, hanggal és a nélkül. — Szőrmés állatok, sipító hanggal — Huzható és doboló nyulak.

Babák.

Tapsoló és bohóc alakok különféle formában és öltözetben. — Gyermekorák lánczsal v. a. nélkül,

Közönséges és hajlítható fababák.

Fürdő-babák fényezett porcellánból.

Patent ivorin biscuit-babák, festett, természetes, sima, és göndör hajjal, ugyanaz: diszesen öltöztetve, alvó szemekkel. Különféle viasz és masche, valamint egész finom kőbabák hajlítható kéz és lábakkal.

Finom öltözött babák népviseletű atlasz és selyem ruhákban. — Építő játékok kemény és puha fából.

Richter A.-féle kőépítő játék, papir- és

A fenti valamint a még itt fel nem sorolt igen sokféle gumi, bádóg, fa maché, s egyéb játékok, a legolcsóbb áron lesznek kiszolgálva. Szives megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesít

fadobozban különféle építési mintákkal és utasítással.

Koczkaképek, kirakó vagy türelemjáték,

Társas és önfoglalkoztató játékok.

Mulatságos egyszeregy, Lóverseny, Lóvasút, Lottó, Tombola, Harang és kalapács. Kivaró képek, minta és betűrajzolás, varó és himzőiskola Círcus. Regatta, Macska és Egér, Karácsonyfa, felfedezés Amerikában. Vadász játék, új háborúsdí. stb

Katonai és hangszerjátékok.

Bádóg kardok szíjjal és pengével. —

Acél kardok derék szíjjal.

Fapuskák bádógcsővel. Puskák lökőpakkal.

Pistolyok és tölténytáskák.

Fényezett fa és bádóg dobok. — Hege-

dűk tokban vagy a nélkül.

Új hangszer.

Czitera kisebb nagyobb. Zongora üveg billentyűvel. — Acél verő (Metalophon)

Százhermonika.

Közönséges bádóg és réz trombita. Diszes trombita és szarukürtök Zenélő babák igen diszesek.

Bádógjátékok.

Különféle ércsörgő viola gyökérrel.

Zenélő bűgő vasút és omnibusz.

Hintók lóval. — Takaréktűzhelyek ki-

sebb nagyobb. — Utca-öntöző kocsik hordóval. Bádóg és cizin konyhaedények.

Bababutorok.

Fényezett ágyak kemény és puha fából. Hálóval és menyezettel ellátott vaságyak. Ruha és edényes szekrények.

Mosdó asztalka vasból, edényekkel Szoba berendezés teljes garnitúr.

Házi felszerelések.

Olom és réz mozsarak, olom és réz vasalók, sodró és nyújtó fa, nyújtó deszka, mángorló, mosó teknő, porcellán és üveg edények, evő és kávé készletek porcellánból, sörös készletek, bor és liquer készletek, mosdó igendíszes szekrénykészletek.

Képes könyvek magyar szöveggel.

Kocsik.

Fehér és vörös létrás kocsik közönséges füstelt hintók, sörhordó szekér lóval, egy fogatu lengyel és homokhordó talyigák, kisebb-nagyobb különféle kocsik.

Baba kocsik igen csinos kivitelben. Lovashám játék fiuknak, ostor különféle

karika dobó játék:

Karácsonyfa-diszítések.

Színes üveg gölyök, különféle igen szép cukor alakok, arany és ezüst szálak, különféle színes gyertyatartók és viaszgyertyák.

Tisztelettel NYÁCSIK SOMA UTÓDA.

Megérkezett a Jézuska!

Eszenciák



rum, cognac, mindenféle szesz italok asztali likőrök és különlegességek azonnali elhibázhatatlan elkészítésére a legkitünőbb minőségben szállítok.

Azonfelül ajánlok 80 fokú vegyileg tisztaságú eszenciát kellemes ízű borecet és közönséges ecetek gyártásához. Leírások és használati utasítások ingyen mellékeltem.

Kiváló eredményért kezeskedek.

Árlapot hérmelve küldök.

Pollák Károly Fülöp.

Eszenciák-különlegességek gyára.

Prága.

Megbízható ügynökök kerestetnek.

Olvasta Ön már ezt a hirdetést?



NE VEGYEN SENKI

karácsonyi ajándékot, mert mindenki ingyen kap



egy 50 pompás színes képet

tartalmazó és diszes kötésű nagy

Magyar történelmi albumot,

egy szépirodalmi könyvet (regény,

elbeszélések vagy költemények),

egy Szabad Szó nagy képes naptárt

egy 40 színes képet tartalmazó

TÖRVÉNYBAKTER

czimű könyvalaku regényt,

a ki

legalább egy negyedévre Budapesten 2.50, Vidéken 3 forinttal bármely naptól fogva a „Szabad Szó“-ra előfizet.

Előfizetések a „Szabad Szó“ kiadóhivatalához Budapest, VI., Teréz-körút 41. küldendők.

A „MAGYAR TÖRTÉNELMI ALBUM“

a legdiszesebb magyar történelmi munka lesz, mely eddig a sajtót elhagyta. Nem kevesebb, mint ötven nagy pompás színes képet fog tartalmazni, melyek a történet legkimagaslóbb és legmagasabb jelenetét fogják ábrázolni.

A „MAGYAR TÖRTÉNELMI ALBUM“

a „Szabad Szó“-hoz hasonló nagy alakban, rendkívül finom vastag papíron, művészi díszítéssel fog megjelenni. A képeket kitűnő magyar művészek készítik és a mellé esatolt szöveget, Magyarország történetét, egy fényes tollú írónk írta.

A „BUDAPEST“

képes politikai napilap, Kossuth nyilatkozata szerint, az

egyetlen függetlenség

napilap.

Megjelenik naponta 40.000 példányban

Előfizetési árak:

Egy évre 12 ft.

fél évre 6 .

negyed évre 3 .

egy hórá 1 .

Mutatvány számot bárkinek ingyen küld a

„Budapest“ kiadóhivatala: Budapest, Sarkan-

tyús utca 3. sz.